

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102666

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-11-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Небор Ярослав Ярославович

2. Nebor Yaroslav Ya.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-11-2021

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Комунальне некомерційне підприємство "Київська міська клінічна лікарня швидкої медичної допомоги" виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Код за ЄДРПОУ: 00184945

Місцезнаходження: вул. Братиславська, 3, м. Київ, 02660, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.003.059

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.51

Тема дисертації:

1. Клініка, перебіг та прогноз ішемічного інсульту у осіб молодого віку
2. Clinic, course and prognosis of ischemic stroke in young people

Реферат:

1. Мозковий інсульт належить до найбільш тяжких форм цереброваскулярних захворювань. Щороку в Україні від 100 до 120 тис. населення вперше переносять мозковий інсульт. Захворюваність становить 280-290 випадків на 100 тис. населення і перевищує середнє значення показника захворюваності на мозковий інсульт в економічно розвинених країнах Європи, де останній становить 200 на 100 тис. населення. Глобальний характер проблеми судинних захворювань головного мозку визначає необхідність міждисциплінарної інтеграції. Сьогодні різні аспекти цього питання інтенсивно вивчаються неврологами, нейрохірургами, патофізіологами, генетиками. Крім того, аналіз динаміки захворюваності на інсульт за останні десятиріччя свідчить про стійку тенденцію до зростання – на 0,5-2 % за один рік. Згідно класифікації ВООЗ (1963 р.), молодий вік включає 18-44 років. Дослідження останнього десятиріччя свідчать, що деякі генетичні особливості є додатковими факторами ризику розвитку інсульту у осіб молодого віку. Генетична схильність

до ішемії головного мозку реалізується в результаті адитивного ефекту декількох генів (gene-dose ефект). Крім того, підвищений ризик виникнення інсульту базується на взаємодії генотипу із зовнішнім впливом або динамічними факторами. Генетичні фактори, що впливають на ризик розвитку інсульту, залежать від віку - при цьому він значиміший у разі виникнення хвороби в молодому віці, зважаючи на відсутність достатнього періоду часу для істотної зміни фенотипу під впливом зовнішніх впливів і динамічних факторів. Враховуючи провідне значення ферменту метилентетрагідрофолатредуктази (MTHFR) у метаболізмі гомоцистеїну, можна припустити, що поліморфізми C677T та A1298C його гена MTHFR та поліморфізм A2756G гена MTR, що кодує метіонін синтазу, можуть бути пов'язані з ендотеліальною дисфункцією, і відтак з розвитком ішемічного інсульту у осіб молодого віку. Вивчення проблеми ішемічного інсульту у осіб молодого віку істотно підвищило зацікавленість у прогнозуванні наслідків захворювання. Доцільність прогнозування наслідків ішемічних інсультів в молодому віці обумовлена можливістю планувати комплекс діагностичних заходів у кожному конкретному випадку, що може істотним чином поліпшити якість лікування цієї важкої патології та зменшити летальність серед пацієнтів молодого віку. Актуальність теми дисертації обумовлена як медико-соціальною значущістю проблеми ішемічного інсульту у пацієнтів молодого віку, так і важливістю клініко-діагностичних особливостей та їх прогностичного значення з метою удосконалення діагностичного алгоритму. Для реалізації мети та завдань дослідження проведено комплексне обстеження 61 хворого (38 чоловіків та 23 жінки) віком від 18 до 44 років (середній вік $36,5 \pm 3,73$ років) з діагнозом гостре порушення мозкового кровообігу за ішемічним типом. Задіяна також була контрольна група з 29 пацієнтів віком від 45 до 59 років (середній вік $51,6 \pm 3,1$ років) (16 чоловіків та 13 жінок) з ішемічним інсультом. Всім хворим, як основної, так і контрольної групи, було проведено клініко-неврологічне, нейровізуалізаційне, інструментальне та медико-генетичне обстеження. Діагноз гострий ішемічний інсульт був встановленим відповідно до критеріїв ВООЗ (клінічне спостереження та верифікація за допомогою КТ та МРТ головного мозку). Для участі в нашому дослідженні від кожного хворого була отримана письмова згода, за пацієнтів, які не могли підписати згоду в наслідок стану свого здоров'я, це робили найближчі родичі. Патогенетичні підтипи ішемічних інсультів визначали з урахуванням TOAST -критеріїв. Слід зазначити, що хворі з підтипами інсультів, генез яких остаточно не вдалося визначити, не були включені в дослідження.

2. Stroke is one of the most severe forms of cerebrovascular disease. From 100 to 120 thousand people suffer a stroke for the first time every year in Ukraine. The incidence is 280-290 cases per 100 thousand population and exceeds the average incidence of stroke in economically developed European countries, where the latter is 200 per 100 thousand population (TS Mishchenko in 2019). The global nature of the problem of vascular diseases of the brain determines the need for interdisciplinary integration. Various aspects of this issue are intensively studied by neurologists, neurosurgeons, pathophysiologists, geneticists nowadays. In addition, the analysis of the dynamics of stroke in recent decades shows a steady upward trend - by 0,5-2% in one year. According to the WHO classification (1963), the young age includes 18-44 years (Prof. VN Yarigina, Prof. VS Melentyeva 2016). Studies over the past decade have shown that some genetic features are additional risk factors for stroke in young people. Genetic predisposition to cerebral ischemia is realized as a result of the additive effect of several genes (gene-dose effect). In addition, the increased risk of stroke is based on the interaction of the genotype with external influences or dynamic factors. Genetic factors influencing the risk of stroke depend on age - and it is more significant in the case of the disease at a young age, due to the lack of sufficient time to significantly change the phenotype under the influence of external influences and dynamic factors. (LA Dzyak, ES Tsurkalenko 2016). Given the leading role of the enzyme methylenetetrahydrofolate reductase (MTHFR) in homocysteine metabolism, it can be assumed that the C677T and A1298C polymorphisms of its MTHFR gene and the A2756G polymorphism of the MTR gene encoding methionine synthase and development may be associated with young people. The study of the problem of ischemic stroke in young people has significantly increased interest in predicting the consequences of the disease. The expediency of predicting the consequences of ischemic strokes at a young age is due to the ability to plan a set of diagnostic measures in each case, which can significantly improve the quality of treatment of this serious pathology and reduce mortality among young patients. The relevance of the dissertation topic is due to the medical and social significance of the problem of ischemic stroke in young patients, and the importance of clinical

and diagnostic features and their prognostic value in order to improve the diagnostic algorithm. To achieve the goals and objectives of the study, a comprehensive examination of 61 patients (38 men and 23 women) aged 18 to 44 years (mean age $36,5 \pm 3,73$ years) with a diagnosis of acute cerebrovascular accident by ischemic type. A control group of 29 patients aged 45 to 59 years (mean age $51,6 \pm 3,1$ years) (16 men and 13 women) with ischemic stroke was also involved. All patients, both main and control groups, underwent clinical-neurological, neuroimaging, instrumental and medical-genetic examination. The diagnosis of acute ischemic stroke was established according to WHO criteria (clinical observation and verification by MRI of the brain). To participate in our study, each patient signed a written consent. Pathogenetic subtypes of ischemic strokes were determined taking into account TOAST-criteria. It should be noted that patients with subtypes of stroke, the genesis of which could not be definitively determined, were not included in the study.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мяловицька Олена Анатоліївна

2. Mialovytska Olena A.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Копчак Оксана Олегівна
2. Korchak Oksana O.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зозуля Іван Савович
2. Zozulia Ivan S.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Медведєв Володимир Вікторович
2. Medvedev Volodymyr V.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Царик Владислав Вікторович

2. Tsaryk Vladyslav V.

Кваліфікація: к. мед. н., 14.03.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мельник Володимир Степанович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мельник Володимир Степанович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.